

Philippine Biblical Worldview Institute

Certificate in Biblical Studies

CBS700 The Life of Jesus

Conrad Jun Tolosa

CBS701 Early Years

Required Reading

Ang panahon sa pagitan ng Lumang Tipan at ang kapanganakan ng Panginoong Jesus ay tinatawag na “intertestamental” period. Ito ay naganap mula kay Propeta Malachi, around 400 BC, hanggang sa pagpapahayag ni John the Baptist noong AD 25.

Ang Hebrew community ay dumaranas ng kaparusahan sapagkat alam nila ang mabigat na kasalanan nila na nag-udyok ng paghuhusga sa kanila ng Panginoon. Sila ay hiwa-hiwalay. Bagamat maraming Judio ang nagsibalik mula sa pagkaka-exile nila, marami din ang nanatili sa Persia at ang iba naman ay nanirahan sa Egypt at sa iba pang mga lugar. Ang pangangalat nilang ito ay tinatawag na “Diaspora.” Subalit ang karamihan naman ay hindi tinalikuran ang pananampalataya at pag-asa. Nalalaman nila ang mga pangako ng Diyos sa pakikipagtipan Niya kay Abraham. At naalala nila kung paano silang iniligtas ng Diyos sa pagkaalipin sa Egypt. Nanatili din ang pag-asa na darating ang Messiah na tutupad sa pagliligtas ng Diyos para sa Kanyang bayan.

Sa loob ng 400 years, nasaksihan ng mga Judio ang marahas na mga pagbabago sa mga cultura na kanila ring pinagdaanan. Ang Persian Empire ay namayagpag sa pananakop sa ilalim ni Alexander the Great. Dinala niya rin ang Greek culture o tinatawag na “Hellenism” sa mga lugar na kanyang sinakop kasama na dito ang Middle East.

Pagkamatay ni Alexander the Great noong 323 BC, si Ptolemy, na isa sa kanyang mga Greek Generals, ang namahala sa Palestine at namamahala din sa Egypt. Walang masyadong alam ang mga Ptolemies sa Judea kaya ang mga Judio sa lugar na iyon ay patuloy na naisasagawa ang kanilang religious practices sa ilalim ng kanilang high priest. Ang gawain ng high priest ay nakatuon lamang dapat sa religious purpose subalit dahil walang hari ang mga Judio nang mga panahong iyon, ang kanyang gawain ay naging political symbol na rin.

Ang mga Judio sa Alexandria, Egypt ay umunlad sa ilalim ng pamamalakad ng mga Ptolemies. Subalit kailangan nilang harapin ang bagong kapaligiran nila. Marami sa mga Jewish intellectuals ay nagnanais na ituro sa mga Gentiles ang patungkol sa history ng mga Hebreo. Sinubukan naman ng iba na pagsamahin ang biblical religion at pilosopiya.

Isa pa sa mga generals ni Alexander ay si Seleucus. Siya ay namuno din sa isang empire na umabot sa western coast ng Asia Minor (modern Turkey) hanggang sa Babylon na lumagpas pa sa Silangan nito. Ang capital ng Seleucus Empire ay sa Antioch, Syria na nasa Hilaga ng Palestine. Ito ay naging challenge sa Ptolemaic rulers hanggang ma-occupy ni Antiochus III, isang Seleucid ruler, ang Palestine noong 198 BC.

Naapektuhan agad ang mga Judio sa mga pagbabagong ito. Subalit pagdating ng 175 BC nang pumalit si Antiochus IV, dumanas ng isang matinding panahon ang Hebrew community sa Judea. Tinatawag din si Antiochus na “Epiphanes” (God manifest). Sa panahong ito naramdaman ni Antiochus IV ang threat ng

mga Romans na dahan-dahang sumusulong sa Silangan. At upang mapalakas at mapagtibay ang kanyang empire, pinabilis ni Antiochus IV ang proceso ng pagpapalaganap ng hellenization sa Palestine. Tinanggap ng maraming Judio ang ganitong pagbabago kung saan ang naging resulta ay ang pagtalikod nila sa kanilang religious identity. Marami rin namang Judio ang tumanggi sa mga pagbabago. Ang mga copya ng mga Kasulatan sa Hebreo ay sinunog, ang Sabbath ay ipinagbawal, ang circumcision ay naging labag na sa batas at ang mga lumalabag ay pinapatay. Noong 167 BC, nilapastangan ni Antiochus IV ang Jewish temple nang itayo na roon ang estatwa ni Zeus at naghandog ng mga baboy.

Hindi pa nagtatagal nang mangyari ang paglalapastangang ito sa temple, sumiklab naman ang Maccabean Revolt sa pamumuno ni Judas Maccabeus. Sila ay maliit na hukbo ng mga Judio na lumalaban sa mga Seleucid armies. Inokupa muli ng mga Judio ang Jerusalem at ni-rededicate ang Temple noong 164 BC.

Hindi na-contento ang mga Judio na maibalik lamang ang pagsasagawa ng kanilang religious practices. Lumaban sila upang matamo ang kanilang political freedom. Nang mamatay si Judas, ipinagpatuloy ng kanyang mga kapatid, na sina Simon at Jonathan, ang pakikipaglaban hanggang 142 BC, nang ang Judea ay maging independent at matatag ang Hasmonean dynasty. Ito ay nagmula kay Hashmon na ancestor ng mga Maccabees.

Ang pakikipagbaka laban sa Hellenization ay hindi pa tapos. Si Jonathan ay nag take-over bilang high priest kahit hindi siya nanggaling sa linya ni Zadok.

Nag-dominate ang Hasmonean rulers sa priesthood. Unti-unti nilang inangkin ang pamumuhay ng mga Greeks. Ang historical origin ng Sadducees at Pharisees ay hindi tiyak kung saan nagmula. Bagamat ang Pharisees ay hindi political group, sila ang tumatayong oposisyon nang mga pahanong iyon. Sinikap nilang mapanatili ang kadalisayan ng Judaism regulations. At sa pamamagitan ng kanilang sariling interpretasyon sa mga batas, nabago nila ang maraming biblical requirements.

Sa kabila ng panahon ng kasaganaan, hindi napigilan ng Hasmonean dynasty ang pagsulong ng mga Romans. Noong 63 BC, sinakop ni Roman General Pompey ang Jerusalem na nauwi sa pagiging hari ni Herod sa Judea. Siya ay ipinanganak na Idumean subalit naging Jewish proselyte. Naghari siya simula 37 BC hanggang kanyang kamatayan noong 4 BC. Siya ay magaling na tagapamuno at ang pinakamahalagang project niya ay ang rebuilding ng temple sa Jerusalem na nagsimula sa 20 BC hanggang sa kinamatayan na niya ito (John 2:20). Dahil sa kanyang mga accomplishments, nakilala siya bilang Herod the Great.

Ang mga Judio ay nasa ilalim ng foreign power nang magsimula ang New Testament story na naghihintay pa rin sa katuparan ng kanilang kaligtasan.

Early Years

Ang pahayag tungkol sa pagsilang ni John the Baptist. Noong panahong si Herod the Tetrarch (anak ni King Herod the Great) ang naghahari sa Galilee at Perea, si Angel Gabriel ay nagpakita kay Zechariah na isang paring Judio. Sinabi ng Anghel na dininig ng Panginoon ang kanyang panalangin. Ang kanyang asawang si Elizabeth, na isang baog, ay magkakanak ng lalaki at papangalanan nila itong "John."

Ipinahayag ang pagsilang ni Jesus. Nang ikaanim na buwan ng pagdadalang tao ni Elizabeth, si Angel Gabriel ay isinugo ng Diyos sa Nazareth upang kausapin ang dalagang birhen na si Mary. Sinabi ng anghel sa kanya na siya ay pinarangalan at pinaboran ng Diyos. Ang Diyos ay sumasakanya at siya ay pinili. Sinabi pa ng anghel na siya ay maglililihi at manganganak ng isang sanggol na lalaki na papangalanang Jesus. Siya'y magiging dakila at tatawaging Anak ng Kataas-taasang Diyos. Ang kanyang paghahari ay walang katapusan. Mangyayari ito sapagkat sasakanya ang Banal na Espiritu at mapapasailalim siya sa kapangyarihan ng Kataas-taasang Diyos.

Dinalaw ng isang anghel si Joseph. Si Joseph na mapapangasawa ni Mary ay isang matuwid na tao. Binalak niyang hiwalayan ng palihim si Mary ngunit habang pinag-iisipan niya ito, nagpakita sa kanya sa panaginip ang isang anghel ng Panginoon. Sinabi ng anghel na hindi siya dapat matakot na pakasalan si Mary sapagkat ang sanggol na dinadala nito ay mula sa Banal na Espiritu.

Nangyari nga ang lahat ng ito upang matupad ang sinabi ng Panginoon sa pamamagitan ng mga propeta na *"maglililihi ang isang birhen at magsisilang ng isang sanggol na lalaki, at tatawagin Siyang Immanuel – na ang kahulugan ay Kasama natin ang Diyos."* Nang magising si Joseph sinunod niya ang utos ng Panginoon. Pinakasalan niya si Mary.

Ang pagsilang kay Jesus. Mula sa Nazareth, si Joseph at Mary ay nagtungo sa Bethlehem upang magpatala sa census. Habang sila'y nasa Bethlehem, sumapit ang oras ng panganganak ni Mary. Walang lugar para sa kanila sa mga bahay-panuluyan kaya napilitan si Mary na manganak sa isang sabsaban. Siya ay nagsilang ng isang lalaki.

Ang pagbabalita ng mga anghel sa kapanganakan ni Jesus at ang pagdalaw ng mga pastol. Nang gabing iyon, may mga pastol sa parang. Tumayo sa kanilang harapan ang isang anghel ng Panginoon upang ibalita sa kanila ang pagkasilang ng Tagapagligtas, ang Cristong Panginoon, sa kanilang bayan. Sinabi sa kanila ng anghel kung saan nila matatagpuan ang sanggol. Matapos itong ibalita ng anghel sa mga pastol, isang laksang anghel ang nakita nila na nagpupuri sa Diyos. Nang makaalis na ang mga anghel, nag usap-usap ang mga pastol at sila ay nagtungo sa kinaroroonan ng sanggol.

Pagsapit ng ika-walong araw, ang sanggol ay tinuli at tinawag Siyang Jesus.

Ang pagdalaw ng mga Magi. Nang maipanganak na ang sanggol, may mga pantas na nagtanong kung nasaan ang bagong silang na Hari ng mga Judio sapagkat nais nilang sambahin Siya. Naligalig si Herod at ang buong Jerusalem. Pinatawag niya ang mga punong saserdote at mga guro ng batas at tinanong niya ang mga ito. Inusisa niya sila kung kailan lumitaw ang bituin sapagkat may mga pantas na magtutungo sa kinaroroonan ng sanggol. Pagkatapos, pinapunta na ni Herod sa Bethlehem ang mga pantas upang hanapin at ipagbigay alam sa kanya kung saan naroroon ang sanggol.

May bituing nanguna sa mga pantas at ito ay tumigil sa tapat ng kinaroroonan ng sanggol. Sila'y nagalak at nagpatirapa upang sambahin ang sanggol. Inihandog din nila sa Kanya ang mga dala nilang ginto, insenso at mira.

Nang pauwi na ang mga pantas, nakatanggap sila ng babala sa pamamagitan ng panaginip na huwag ng bumalik kay Herod, kaya't nag-iba na sila ng daan pauwi.

Pagpatay sa mga sanggol (4 BC). Dahil nalinlang si Herod ng mga pantas, iniutos niyang patayin lahat ng lalaking sanggol na dalawang taon pababa.

Ang pagtakas nina Joseph, Mary at Jesus sa Egypt. Sa isang panaginip, nagpakita ang anghel ng Panginoon at sinabi kay Joseph na itakas niya ang kanyang mag-ina sa Egypt at manatili sila roon sapagkat may masamang balak si Herod. Sumunod si Joseph at nanatili sila doon hanggang mamatay si Herod. Dito natupad ang hula na sinabi ng Panginoon sa pamamagitan ng isang propeta, *Mula sa Egypt, tinawag Ko ang Aking Anak.*

Dinala si Jesus sa Templo. Nang araw ng seremonyas ng paglilinis, dinala si Jesus sa Jerusalem upang iharap sa Panginoon. Sapagkat nasusulat sa Kautusan *“bawat panganay na lalaki ay itatalaga sa Panginoon.”* Nag-alay din sila ng handog ayon sa nakasaad sa Kasulatan.

Ang Pagbabalik nila Joseph, Mary at Jesus sa Nazareth. Nang mamatay na si Herod, kinausap muli ng anghel si Joseph upang magbalik na sila sa Israel. Tumuloy sila sa Nazareth bilang pagsunod sa babalang natanggap niya sa kanyang panaginip. Ang bata ay lumaking malakas at puno ng karunungan sapagkat ang pabor ng Diyos ay nasa Kanya.

Ang Batang si Jesus sa Loob ng Templo (8 AD). Taon-taon nagpupunta sina Joseph at Mary sa Jerusalem para sa Passover celebration. Nang si Jesus ay 12 taon na, sila ay dumalo ng celebrasyon ayon sa kanilang nakaugalian. Nang sila ay pauwi na, hindi namalayan ni Mary at Joseph na si Jesus ay naiwan sa Jerusalem.

Pagkalipas ng tatlong araw, si Jesus ay natagpuan nila sa loob ng Templo. Siya’y nakaupo kasama ng mga guro, nakikinig at nagtatanong sa kanila. Humanga ang mga nakasaksi niyon pati na ang kanyang mga magulang.

Tinanong Siya ng kanyang ina kung bakit Niya ginawa iyon, lubha silang nag-alala. Sumagot si Jesus ng ganito – *Bakit ninyo Ako hinahanap? Hindi ba ninyo alam na Ako’y dapat mamalagi sa tahanan ng Aking Ama?* Ngunit hindi nila naunawaan ang Kanyang sagot.

Si Jesus ay sumama sa kanila pauwi sa Nazareth, at Siya’y naging masunurin sa kanila. Patuloy na lumaki si Jesus sa pangangatawan, lumawak ang kanyang karunungan at lalong naging kalugod- lugod sa Diyos at sa mga tao.

=====

Sources:

¹The Reformation Study Bible English Standard Version

²<https://www.biblestudytools.com/topical-verses/parables-of-jesus/>

³<https://www.christianity.com/jesus/life-of-jesus/miracles>

⁴<https://www.understandchristianity.com/timelines/chronology-jesus-life-minist>

⁵<https://amazingbibletimeline.com/>

Multiple Choice (701 Promises):

1. Paano malalaman kung sino ang mga tupa ni Cristo na ang langit ang kanilang huling hantungan?
 - a. Ang mga nagsisimba tuwing Linggo, sumusunod sa ten commandments at nangungumpisal kapag nagkasala
 - b. Ang mga tumatanggap sa mga pangako ni Cristo at naniniwala sa Kanyang salita
 - c. Lahat ng tao ay maliligtas dahil God is love.
 - d. All of the above

2. Ano ang maggagabay sa ating lakbayin dito sa mundo upang hindi tayo maligaw ng landas?
 - a. Ang mga tinuturo ng simbahan at ating edukasyon
 - b. Ang ating karunungan at talino
 - c. Ang tinuturo ng salita ng Diyos at ni Cristo
 - d. All of the above

3. Paano bubukas ang pintuan ng langit para sa sinuman?
 - a. Kapag ang kumakatok ay isang mabuting tao dahil maraming siyang nagawang kabutihan
 - b. Kapag ang kumakatok ay nakapagkumpisal ng kanyang mga kasalanan bago mamatay
 - c. Kapag ang kumakatok ay may pagtitiwala sa mga salita ni Cristo
 - d. All of the above

4. Ano ang tamang statement?
 - a. Hinahanap ng mga tupa ni Cristo ang tamang daan tungo sa langit
 - b. Mula pa sa pagkabata, malalaman na kung sino ang mga tupa ni Cristo dahil sa kanilang kabaitan at malimit na pagdarasal
 - c. Hinahanap ng mga alagad ni Cristo ang mga nawawalang tupa ng Panginoon
 - d. All of the above

5. Ano ang dapat gamiting mapa sa paglalakbay sa buhay ng tao dito sa mundo?
 - a. Ang mga modernong pilosopiya at mga mabubuting katuruan ng mga relihiyon sa mundo
 - b. Ang Bibliya
 - c. Ang tamang pag-iisip
 - d. All of the above

6. Paano makakamtan dito sa mundo ang masaganang buhay na tinutukoy ni Cristo?
 - a. Sapat na edukasyon at magandang trabaho upang magkabahay at kotse
 - b. Sipag at tiyaga at huwag susuko sa mga pagsubok ng buhay
 - c. Ang mabuhay na may pagtitiwala sa salita at mga pangako ni Cristo
 - d. All of the above

7. Ano ang makakamtan ng mga taong naniniwala at nagtitiwala sa salita ni Cristo?
 - a. Buhay na may kasiguruhan ng buhay na walang hanggan sa piling ng Diyos
 - b. Buhay na masagana sa kapayapaan at pagkacontento
 - c. Buhay na nakararanas ng pag-ibig, katapatan at kahabagan ng Diyos
 - d. All of the above